

SCHIȚĂ GENEALOGICĂ: ÎNRUDIREA FAMILIILOR BOLOMEY – FOTINO

George Trohani

Résumé

En partant depuis Alexandra (Sanda) Bolomey, réputée spécialiste dans le domaine de la paléo-phaune et l'anthropologie, l'auteur fait un esquisse entre une famille descendante des grecs du Péloponnèse – **Fotino** – et une autre provenant de la Suisse – **Bolomey** – les deux familles arrivant dans les pays roumains, la première au début du XIXe siècle, la seconde au milieu du même siècle, cherchant une vie plus tranquille mais active et bien rémunérée. Mais ce qui est plus important est le fait qu'elles ont donné au nouveau pays d'adoption des personnalités qui se sont distinguées par leur travail professionnel et intellectuel ... Aujourd'hui, les descendants de ces familles sont répandus dans tout le monde – Roumanie, Suisse, France, Allemagne, États-Unis ...

A fost odată o mare doamnă a arheologiei, a arheozoologiei românești – **Alexandra (Sanda) Bolomey**. Colegă, prietenă, rudă prin natura relațiilor interumane, dar și a hazardului. Am colaborat la proiecte comune, am discutat despre toate, despre trecut, despre prezent, dar și despre viitor ... Pentru Dumneaei trecutul și viitorul sunt, de aproape două decenii, niște cunoscute. Noi încă băjbăim în a afla ce a fost și a bănuși ce va fi, înțelegând sau, mai bine zis, presupunând prezentul ...

Și cum adesea discutam cu Dumneaei înrudirile dintre familiile noastre, când toată lumea era rudă cu toată lumea, în cele ce urmează vom căuta a pătrunde în încrângăturile pe care le dă genealogia – familiile Bolomey și Fotino, familii ce au dat oameni ce și-au îndeplinit cu cinste rolul de cetățeni ai lumii și civilizației.

Fiind vorba de o schiță genealogică, care dintru început spunem că nu este completă – din cauza lipsei informațiilor – vom porni de la prezentul istoric spre trecut, invers decât sunt îndeobște alcătuiți arborii genealogici.

Prin urmare, **Alexandra Bolomey**, reputat specialist în paleofaună și antropologie, cu largi deschideri spre studiile interdisciplinare ale arheologiei, s-a născut în ajunul echinocțiului de toamnă, pe 19 septembrie 1932 și a decedat la apusul soarelui zilei de 16 iulie 1993, pe șantierul arheologic de pe tell-ul eneolitic Hârșova, pe malul Dunării.

Absolventă a Facultății de Biologie din București, a lucrat la Institutul de Arheologie din București, la Centrul de Cercetări Antropologice și la Muzeul Național de Istorie a României studiind materialele osteologice – animaliere sau umane – descoperite pe numeroase șantiere arheologice de pe cuprinsul întregii țări (Marinescu-Bîlcu 1994 9-13, Monah 1995 351-353)¹. Vorbea franceza, engleza, germana și se descurca foarte bine în rusă. Îi plăceau muzica, literatura, istoria.

A fost căsătorită de două ori – cu primul soț, **Vlad Paul**, a avut un fiu, Andrei (născut în 1957), fizioterapeut, iar cu al doilea, marea sa dragoste, **Vladimir Georgescu** (născut pe 6 mai 1926 și decedat în ziua de 11 august 1991, membru al conducerii UCECOM-ului), o fiică Ena (născută în 1968) medic stomatolog și măritată cu Bogdan Rizescu, părinții unei perechi de gemeni, Iorgo și Barbu.

Era sora mai mică a **Georgetei Bolomey** (născută la 23 aprilie 1927), bună traducătoare din engleză, franceză și germană, vremelnic căsătorită cu Dinu Roșianu.

Surorile Georgeta și Alexandra erau fiicele inginerului **George Bolomey** (născut la 31 mai 1879 și decedat în iulie 1968) dintr-un al doilea mariaj, cu **Elena Grăjdănescu** (născută la 16 august 1891 și decedată în ziua de 23 octombrie 1973). Aceasta provenea dintr-o familie ce a adus, printre altele, importante contribuții la bunul mers al Bisericii Sf. Ilie Rahova din București, văduvă după primul ei soț, **Benone Mirinescu** (nepot al reputatului doctor pediatru Mihail Mirinescu, tatăl viitoarelor doamne Cornelia inginer Tiberiu Eremie și Margareta Zlatko).

Dintr-o primă căsătorie, cu **Marie Crétin**, originară din Le Creusot (Saône et Loire, Franța) (decedată prin 1915-1916), inginerul George Bolomey a avut ca fiu pe inginerul **Pierre (Pierrot) Bolomey**

¹ Ambele articole conțin lista lucrărilor publicate.

(15 mai 1909 – 15 mai 1983) ce s-a căsătorit cu **Jeanna Juvara** (1 aprilie 1909 – 30 ianuarie 2002) (vară primară cu reputatul medic chirurg dr. Ion Juvara (1910-1996) – fiind părinții a trei copii:

- Ioana (născută la 1 noiembrie 1937) căsătorită în 1961 cu medicul psihiatru și scriitorul Ion Vianu, fiul esteticianului, criticului și istoricului literar Tudor Vianu (27 decembrie 1897/8 ianuarie 1898, Giurgiu – 21 mai 1964, București) și al Elenei Vianu (1911 - 1965). Soții Ion și Ioana Vianu au doi fii – Ștefan (n. 1963) și Tudor (n. 1968).

Aici trebuie să menționăm – căci doar am pornit de la Alexandra Bolomey – că o soră a medicului Ion Vianu, Maria, este soția regretatului arheolog, cercetător al Histriei și istoric al antichității, dr. Petre Alexandrescu (3 ianuarie 1930, Paris – 18 iulie 2009, București), fost director al Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” din București.

- Marina (născută în mai 1941) măritată mai întâi cu arhitectul Gheorghe Ardelea cu care are un fiu Alexandru (n. 1965) căsătorit cu Daniela Ionescu, iar apoi cu inginerul Traian Niculescu.

- Petru-Henri (născut în 1943), fizician.

Din căsătoria cu Marie Crétin a rezultat și o fiică, Margareta (Ghighița) (născută în 1914 sau 1915 și decedată la 12 ani, infirmă – în urma unui accident de trăsură al mamei din perioada când era însărcinată – dar foarte frumoasă...).

În privința inginerului George Bolomey, din discuțiile purtate în ședința Senatului din ziua de 18 decembrie 1902, pe baza Mesajului regal No. 3093 din 2 decembrie 1902, reiese că este născut în Broșteni (jud. Suceava) și că a fost botezat ortodox, a satisfăcut legea de recrutare pentru armată, făcând parte din clasa anului 1901, și a fost amânat pentru a-și termina studiile la Școala de Arte și Manufacturi din Paris (Franța) (Desbaterile Senatului din 19 iunie 1903 336-337). Împământenirea îi este acordată, cu dispensă de stagi, cu 42 bile albe.

Adunarea Deputaților, pe baza Mesajului regal No. 571 din 14 februarie 1903, în ședința din 22 ianuarie 1910, cu 65 bile albe îi acordă și soției sale împământenirea cu dispensă de stagi (Desbaterile Adunării Deputaților din 24 ianuarie 1910 338-339).

George Bolomey, inginer la fabrica de ciment Cantacuzino din Brăila și apoi la cea similară din Azuga, a avut mai mulți frați și o soră:

Inginerul agronom **Constantin Bolomey** (5 octombrie 1880 – mai 1956) ce s-a îngrijit mai întâi de buna funcționare a Domeniilor Coroanei, iar apoi de moșia Cosâmbești (jud. Ialomița) – unde se află un splendid conac, monument istoric, aflat însă din păcate într-o cvasipărăsire – a fost căsătorit cu **Maria Stroja**.

Din discuțiile purtate în ședința Senatului din ziua de 18 decembrie 1902, pe baza Mesajului regal No. 3091 din 2 decembrie 1902, reiese că este născut în Broșteni (jud. Suceava) și că a fost botezat ortodox, a făcut serviciul militar în Regimentul 4 Roșiori. Fiind eliberat cu gradul de sergent, a absolvit Școala de agricultură din Rennes (Franța) și se stabilește în comuna Zorleni (jud. Tutova) (Desbaterile Senatului 19 iunie 1903 336.). Împământenirea îi este acordată, cu dispensă de stagi, cu 42 bile albe contra 2 negre.

Louis Bolomey (21 septembrie 1881 – aprilie 1951) căsătorit în 1918 cu **Adela Zaharescu** (1892 – martie 1989) a fost avocatul multor importante familii din perioada interbelică. A fost și Președintele Consiliului de Administrație al Întreprinderilor Generale Tehice Inginer Tiberiu Eremie, până la naționalizarea din anul 1948. Însă, destul de tânăr, s-a retras la Zorleni (jud. Neamț) pe moșia familiei.

Din discuțiile purtate în ședința Senatului din ziua de 18 decembrie 1902, pe baza Mesajului regal No. 3092 din 2 decembrie 1902, reiese că este născut în Broșteni (jud. Suceava) și că a fost botezat ortodox, a făcut serviciul militar în arma cavaleriei, fiind eliberat cu gradul de sublocotent în rezervă, este student al facultății juridice din București și este stabilit în comuna Zorleni (jud. Tutova) (Desbaterile Senatului din 19 iunie 1903 336). Împământenirea îi este acordată, cu dispensă de stagi, cu 43 bile albe contra 1 neagră.

Adunarea Deputaților, pe baza Mesajului regal No. 572 din 14 februarie 1903, în ședința din 5 mai 1905 cu 60 bile albe contra una neagră îi acordă și ea împământenirea cu dispensă de stagi (Desbaterile Adunării Deputaților din 8 iunie 1905 700).

Arhitectul capitalei, **Dimitrie-Roger Bolomey** (1883 – septembrie 1947), căsătorit cu o soră a cumnatei sale, **Maria Grăjdănescu**² (decedată în 1938), absolvent Ecole des Beaux Arts din Paris, a contribuit la edificarea unor importante clădiri, dar și proiecte de sistematizare a Bucureștilor. A fost nevoit să demisioneze în urma scandalului provocat de prăbușirea unei tribune la o paradă de 8 iunie din anul 1936.

² O soră mai mică Constanța, a fost căsătorită cu Andrei Rădulescu, Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, și apoi Președinte al Academiei Române.

După demisia sa, a fost succedat în funcția de arhitect șef al Capitalei, de vărul lui, arhitectul Ioan Al. Davidescu.

Aceștia au fost părinții a doi copii:

- **Maria (Manica) Bolomey** (n. 20 iulie 1916 – 24 decembrie 2009) căsătorită cu doctorul **Radu Râmniceanu** (1904-1956).

- **Roger (Rojică) Bolomey** (februarie 1919 – iulie 1989) căsătorit cu **Adriana Cristea** (decedată în 1987). Ei sunt părinții arhitectului **Dan-Alexis Bolomey** (n. 1954) care, împreună cu soția sa, **Irina-Anca Aroneanu**, au o fiică, **Emma** (n. februarie 1987).

Sora celor patru frați Bolomey menționați mai sus a fost **Margareta Bolomey** (19 martie 1890 – 18 iulie 1983) căsătorită în 1919 cu **Mihai Eremie** (24 martie 1882 – 22 noiembrie 1933) cu care a avut trei copii: Ileana (n. 1921), Suzana (n. 1923) și Dumitru (n. 1925)³. Margareta a avut și o soră geamană, **Alexandrina Bolomey**, decedată la vârsta de 2 ani, în urma unei pneumonii.

A mai fost și un băiat, **Philippe Bolomey**, născut în Broșteni și decedat la vârsta de 5-6 ani, în urma unei scarlatine.

Și ajungem, astfel, la întemeietorul ramurii Bolomey stabilită pe meleagurile nord-dunărene. Este vorba de **Henri Bolomey**, născut în Elveția, la Saint Legier (cantonul Vaud), în ziua de 27 decembrie 1848 și chemat în România de către fratele său **Jules Bolomey**, cu 20 ani mai în vârstă, care era preceptorul fiilor familiei Balș din Iași. Regele Carol I l-a însărcinat, pe Henri, cu administrarea Domeniilor Coroanei. S-a stabilit, în 1876, la Broșteni (jud. Suceava).

Acesta, deși era de religie protestantă, la 23 august 1878 se căsătorește după rit ortodox cu **Elena Fotino**, născută la 12 decembrie 1857 și decedată în 1932.

Pentru activitatea sa, depusă în slujba țării, prin Decretul Regal No. 1009 din 26 iunie 1883 a primit Ordinul Steaua României în grad de cavaler. În vederea obținerii cetățeniei române, în ședința Senatului din 25 februarie 1889, pe baza Mesajului regal No. 672 din 2 aprilie 1888, i se acordă împământenirea cu dispensă de stagiul, cu 63 bile albe contra 8 bile negre (Desbaterile Senatului din 15 martie 1889 467-468). Camera Deputaților, în 18 ianuarie 1893 acordă și ea împământenirea cu 57 bile albe contra 5 bile negre (Desbaterile Adunării Deputaților din 21 februarie 1893 443). Legea de împământenire este publicată în Monitorul Oficial No. 262 din 26 februarie 1893.

Henri Bolomey a încetat din viață în decembrie 1913, la Zorleni. Fratele său, Jules, octogenar, care se stabilise și el de mulți ani în Zorleni, doborât de moartea lui Henri, a ieșit dezbrăcat pe gerul cel mare, contractând astfel o dublă pneumonie, care i-a fost fatală, murind la șase săptămâni după Henri! Arhitectul Roger Bolomey a realizat un monument remarcabil la mormintele alăturate ale celor doi frați!

*

Și am ajuns, astfel, la **familia Fotino**. Pe baza unor însemnări dactilografiate de către inginerul George Bolomey și a schimbului de scrisori între membrii familiei, în secolul al XIX-lea, se poate reface, în parte, genealogia acestei familii⁴. De data aceasta, vom porni de la obârșie în jos pentru a vedea cine a fost Elena Fotino și parte din urmașii ei.

Mai întâi trebuie să menționăm că numele Fotino este de origine greacă, el scriindu-se Foteinos (Φωτεινος) sau Foteinou (la genitiv) – φωτός însemnând lumină.

Simțindu-se nevoia de doctori în Principatele Române, domnitorii celor două țări făceau dese cereri la universitățile germane și italiene privind trimiterea de tineri absolvenți pentru a practica medicina, aceștia beneficiind, astfel, de însemnate avantaje La începutul secolului al XIX-lea întâlnim menționat în documente pe fiul lui **Nicolae din Bizanț**, doctorul **Antonios Fotino** – a cărui diplomă este emisă în 1792 de către Universitatea din Padova⁵. Conform diplomei, unde este menționat cu numele de *Anthonius Photinus*, și-a luat doctoratul cu mare laudă, fiind încununat cu lauri (Gomoiu 1938 149). El vine direct din Italia, fără soție, dar cu patru copii, băieți și fete. La 5 august 1806, în ultimele zile ale celei de a doua domnii a lui Alexandru Moruzi în Moldova, doctorul Antonie (sunt diferite grafii pentru acest nume, fiind utilizat și apelativul Anton) Fotino, în calitate de *arhiatros*, îl examinează pe spișterul Ioan Giorgio din Botoșani

³ Prin membrii familiei Eremie, familia Bolomey se înrudește cu semnatarul acestor rânduri ...

⁴ Materiale puse la dispoziție de către Dna Georgeta Bolomey cu ceva ani în urmă. De un ajutor neprețuit, prin informații scrise și orale, precum și sugestii, am primit atât din partea Doamnei Georgeta Bolomey cât și din partea Domnului inginer Ion Zamfirescu, soțul Suzanei, fiica Margaretei Bolomey căsătorită cu Mihai Eremie. Amândurora respectuoase mulțumiri.

⁵ A fost donată de către descendenții săi Academiei Române și se păstrează la Institutul de Sănătate Publică din București – a se vedea România Liberă din 17 martie 2004.

(Samaritan 1938 114). Mai apoi, din august 1814 se păstrează o listă a sa de datorii⁶, pentru ca în timpul ultimei domnii a lui Mihai Suțu pe tronul Moldovei, prin anii 1819-1821, să îl vedem la curtea voievodală, când trebuie să fi fost în vârstă de 45-50 ani.

În anii 1828-1829 doctorul are o bogată activitate, în Iași, în privința combaterii ciumei. Însă în *Catagrafia Moldovei*, la 12 decembrie 1829 este menționat ca fiind bătrân și fără leafă (Samaritan 1938 114 202-203)...

O genealogie, dar cu mari greșeli, a stabilit Constantin Sion în a sa *Arhondologia Moldovei* (Sion 1973 295-296). El scrie că doctorul Fotino a avut ca fii pe ofițerul de miliție și de jandarmi Alecu, a cărui a treia soție era fiica căminarului Petrachi Ciurea, și pe Anton, stabilit în București. După decesul doctorului Fotino, soția sa s-ar fi recăsătorit cu Dinu Rusu. Un frate al doctorului Fotino a fost tatăl lui Alecu (scriitor la isprăvnicie și agă), însurat cu fiica Catincăi Buzdugan din Vaslui și a moșierului Costache.

Însă, pe baza unor scrisori, redactate în grecește, din anii 1825-1831, reiese că doi din fiii doctorului Antonie Fotino, cu prima sa soție, erau **Nicolai și Iorgo**. Astfel, în două scrisori, una din 17 (?) decembrie 1825 și alta nedatată, scrise de Nicolae Fotino din Navplion și adresate lui Anton Fotino – nume ce apare în cea de-a doua scrisoare redactat cu litere latine *Al Signr. Dr. Anton Fotino* –, la Chișinău, mulțumește pentru scrisorile trimise prin Dimitrios Constantinidis. În prima scrisoare se bucură că fratele său (?) **Toma** este la Odessa și poate, astfel, veni mai ușor la Chișinău. În continuare face relatări despre Revoluția greacă – evenimentele „pe care le urmărește cu mare neliniște sufletească deoarece de acest înfricoșător război depinde libertatea sau definitivul dezastru al Patriei noastre comune”. În continuare, spune că a întâlnit mulți prieteni – printre care, ca un tată, pe arhon paharnic dl. Marcos Dragoumas. Sunt menționați și alți membri ai familiei – Mariorița, Alekakis, Gheorgakis. În încheiere se înclină lui Eleni, soția tatălui și mama sa iubită.

O altă scrisoare, redactată, de asemenea, în grecește, este trimisă în august 1831 de către Nicolai Fotino, din Navplion, către fratele său Iorgo, la Iași.

Din două scrisori, trimise în 1846 din Iași, semnate indescifrabil **Kalig (?)** ... sau mai curând **Catinca** ar reieși numele fetei sale, ea scriind, înaintea iscăliturii, *ἀδέλφια* (adică *cu frăție*). Iar din scrisori datând din perioada 1857-1872 reiese numele unui alt fiu, **Aleko**, dacă nu cumva este una și aceeași persoană cu un Alexandru, menționat mai jos ... dar pe baza unei scrisori trimise din Iași, pe 21 martie 1857 ne îndoiim de această posibilitate ...

Pe un tablou pictat de Nicollo Livaditti în 1832, ce se mai păstra la începutul sec. al XX-lea, era reprezentat cu părul cărunt, în jurul vârstei de 60 ani.

Pe 20 mai 1835 este menționat tot cu titlul de *arhiiatros*. Nu se știe când a murit – cândva la sfârșitul anului 1836 sau începutul lui 1837, deoarece prin porunca 236 din 20 aprilie 1837 a Comitetului Sănătății, în locul său este numit doctorul Dimitrie Samurcaș (Zirra 1990 263) – și nici unde este înmormântat. Ceea ce se știe, însă, este faptul că la curtea domnitorului se afla domnișoara **Elena (Elenco) Caragea**, nepoată a Doamnei. Ea a devenit noua soție a doctorului – a fost nuntă mare în Iași, nași fiind Vodă și soția sa. Dota ei, cu darurile de nuntă, datează din 27 noiembrie 1820 și a fost emisă în Galați.

Elena Caragea-Fotino vorbea fluent grecește și rusește, iar românește foarte prost, deși era originară din Basarabia. Mândră nevoie mare de originea ei; într-o fotografie de pe la vârsta de 50-60 ani nu arăta însă să fi fost prea frumoasă. Într-o scrisoare din august 1876 se spune despre dânsa, fiind denumită Yaya (sau Yeaca, adică Bunica) că „a venit acasă”. Este ultima ei menționare, când trebuie să fi fost în vârstă de peste 80 ani.

Soții dr. Anton și Elenco Fotino au avut doi, eventual trei copii, toți vorbind și scriind în grecește, în franțuzește și în românește.

Primul dintre ei a fost **Alexandru Fotino**, născut prin 1823-1825 în Iași. Între anii 1846-1847 se afla în Galați, unde primea scrisori, împreună cu fratele său, de la mai sus amintita Catinca. El, în afara scrisorilor primite între anii 1846-1848 de la sora sa Catinca, a trimis scrisori între anii 1852-1856 și 1862-1864. Din ele reiese că a rupt o logodnă pe 29 august 1856, iar ceva mai târziu s-a căsătorit cu o fată, **Buzdugan din Roman**, cu care a adoptat un fiu ... despre care nu se știe nimic. Alexandru a lucrat în diplomatie și a murit ante 10 iunie 1870 (din acea perioadă datând câteva scrisori cu doliu iscălite Aleco!). Unde a murit și unde este îngropat nu se știe⁷.

⁶ Listă de datorii și obligații pe care le lasă vechilului său Dimitrakis Ioannou Panas. Conține și numele mai multor creditori. Peste ani, pe la 1900-1910, ofițerul Teodor Panas, frate cu Panait și Costică, fiii lui George Panas, se va căsători cu o Elena Fotino (?!).

⁷ Un Alecu Fotino, născut în 1822 și decedat pe 3 martie 1864 a fost ziarist, traducător și director, în 1858, al Teatrului Național din Iași ... cine era și mai ales care era gradul de rudenie? Interesant este faptul că mare parte din cuprinsul

Al doilea fiu al soților dr. Anton și Elenco Fotino a fost **Constantin**, născut în 1826, la Iași, și decedat în 1904. Scrisorile primite sau trimise, din Iași și Paris la Galați și Fălticeni, datează din anii 1846-1848, 1852-1856, 1857-1859, 1862-1864, 1870 și 1871-1872. În 1857 s-a căsătorit, contrar voinței părinților, cu **Olimpiada Papadopol** (născută prin 1820 la Constantinopol și decedată prin 1890), soră cu **Petre Papadopol**, probabil mai mare cu câțiva ani.

În 1821, izbucnind Revoluția greacă și începând persecuțiile contra creștinilor, Olimpiada și Petru Papadopol, pleacă cu mama lor, la întâmplare, cu primul vapor posibil, și ajung la Constanța unde, cu concursul unor familii de greci binevoitori, și-au stabilit o gospodărie modestă, întreținându-se prin lucru de mână, lenjerie, broderii etc. pentru care mama Papadopol avea un talent remarcabil.

După trecerea unor ani s-au stabilit toți trei la Iași, unde Olimpiada, ajunsă la vârsta de 16 ani, s-a căsătorit cu un grec bătrân, dar foarte bogat, pe nume Sechiari. Acesta, foarte gelos din cauza diferenței de vârstă, avea din altă căsătorie o fiică numită Caliope.

Sechiari, fiind suferind de paludism, purta permanent asupra sa pastile de chinină. Într-o zi, din greșeală, în loc de chinină, a luat niște pastile otrăvitoare, care i-au provocat sfârșitul! Probabil, din această cauză familia Fotino s-a opus căsătoriei fiului lor cu Olimpiada, văduva lui Sechiari.

Petru Papadopol, ajuns medic reputat în Iași, s-a căsătorit cu o bogătașă, Esmeralda (Smărăndița), dar nu au avut copii.

Caliope, fiica din prima căsătorie a lui Sechiari, s-a măritat cu avocatul ieșean de renume, George Andriopol, care dispunea de o avere considerabilă. Cu acesta a avut un fiu, Constantin, care, necăsătorit fiind, a dus o viață de călătorii și de petreceri, până în momentul în care, aflându-se la Viena, a aflat că a rămas fără nicio resursă materială ... și, în consecință, și-a pus capăt zilelor la Hotelul Sacher, unde locuia!....

Stabilindu-se, după căsătorie, în Fălticeni, Constantin Fotino s-a ocupat cu arendașia unor moșii din zonă. Toți copiii și-au dezvoltat instrucția mai întâi cu elvețianul August Wagner, iar mai apoi, fetele, într-un pension Catargi din Cernăuți. În 1877, a fost numit subprefect al plășii Muntelui din județul Suceava, mutându-se cu domiciliul în Broșteni. Mai apoi s-a mutat în Gura Hobotinelui, din fostul județ Fălciu, tot ca arendaș, iar în 1888 devine administrator al moșiei regale „Sinaia-Predeal” cu sediul administrației la Poiana Țapului. Dar nu stă decât câțiva ani și se retrage la Zorleni, la fiica mai mare. Aici, în Zorleni, va muri mai întâi, de inimă, Olimpiada și, după circa 10 ani, și Constantin, ambii fiind înmormântați în cimitirul satului.

O eventuală fiică a dr. Anton și Elencăi Fotino trebuie să fi fost **Maria Fotino**, primind și ea misive sau fiind menționată în scrisori din perioada 1847-1848, când locuia în Galați.

Mai este menționat, într-o scrisoare, ca murind în 1857, un **Grigore (Fotino?)** – al cărui grad de rudenie, cu cei menționați mai sus, nu l-am putut încă stabili.

Se ajunge, astfel, la a patra generație coborâtoare din Nicolae Fotino din Bizanț. Acesteia îi aparțin cei șase sau șapte copii ai soților Constantin Fotino și Olimpiada, născută Papadopol:

Cel mai mare copil, despre care avem date, este o fată – **Elena Fotino**, născută pe 12 decembrie 1857 lângă Vaslui, unde părinții se aflau la o vânătoare pe moșia unor prieteni, din familia Racoviță, în timpul unui mare viscol. A decedat la București, în 1932. Ea este cea care s-a măritat, în 1877, cu administratorul Domeniilor Coroanei, **Henri Bolomey**.

Ceilalți copii ai soților Constantin și Olimpiada Fotino au fost, după cum urmează:

Aglaia Fotino, născută în 1858 la Joldești, sat situat pe valea Siretului, în județul Botoșani. A murit nonagenară, în mai 1949, în București. A fost căsătorită cu inginerul **Alexandru Davidescu** (7 iulie 1858, Breaza – martie 1937), colaborator al inginerului Anghel Saligny la realizarea podului de cale ferată de peste Dunăre între Fetești și Cernavodă. A lucrat și la realizarea docurilor din portul Constanța.

Fiul lor, Ioan Al. Davidescu (30 aprilie 1890 – decedat în 1980), a fost arhitectul șef al Municipiului București, după demisia arhitectului Roger Bolomey din aceasta funcție. A fost și profesor la Facultatea de Construcții din București, catedra de Arhitectură și Urbanism. Pasionat de specialitatea sa, a lucrat, la un

scrisorilor păstrate fac referiri la spectacolele de teatru din acea perioadă. A se vedea în acest sens T.T. Burada, *Istoria teatrului în Moldova*, București, 1975, p. 244, 254, 404, 410; I. Massoff, *Teatrul românesc. Privire istorică*, I, București, 1961, p. 464. / Despre un anume A(I). Fotino, născut în 1828 la Iași și decedat în 1907, L. Predescu în *Enciclopedia Cugetarea*, p. 331, ne spune că a făcut studii în Cernăuți, apoi școala de cadeți devenind sublocotenent, în 1850 scoate ziarul "Zimbrul" pe care-l cedează, după scurt timp, lui Teodor Codrescu, iar el intră în administrație, fiind numit prefect. A se vedea și G. Răduică și N. Răduică, *Dicționarul presei românești*, București, 1995, p. 201 (2992), 392 (6247), 456 (7374). / În schimb, în *Dicționarul Literaturii Române de la origini până la 1900*, București, 1979, la p. 373, voce semnată de Gabriela Rădoi, aceleași date – plus unele traduceri și lucrări literare – sunt atribuite lui Alexandru Fotino cel ce a trăit între anii 1822-1864.

institut de proiectare, până aproape de sfârșitul său. A fost însurat cu Corina (decedată în februarie 1972), fiica matematicianului academician David Emmanuel (1854-1941).

Alexandru Fotino, născut în 1860 și decedat la Abbazia (azi Opatija, în Croația – în Peninsula Istria), în 1909. Profesor de limba franceză, a fost căsătorit cu profesoara de matematică, **Eleonora Armașu** (1866-1968, prin urmare centenară), cu care a avut doi copii.

Petre Fotino, născut la Fălticeni în ziua de 15 octombrie 1861 și decedat în București, în mai 1932. Militar de carieră, ajungând la gradul de maior, s-a căsătorit, prima dată, la 11 noiembrie 1888 cu **Natalia Grecinski** (1865-cca 1896), sora Matildei Grecinski, soția profesorului geograf și academician Ion Simionescu (1873-1944). A doua oară, în urma decesului primei soții, s-a însurat cu **Louisa Weiss** (1871-1938), sora Annei și a Elisei Weiss.

Maria Fotino, născută la Fălticeni prin 1862-1865 și decedată în București, în 1949. A fost căsătorită cu **Christu Grecescu** (1856 – noiembrie 1944), destoinic specialist în finanțe. A fost secretar general la Ministerul Finanțelor, președinte al Înaltei Curți de Conturi și cenzor la Banca Națională a României. Om extrem de modest, mare iubitor de artă și literatură.

Grigoriță Fotino, născut la Fălticeni în 1866 și decedat tot acolo, copil fiind, în 1878. De la el s-au păstrat câteva scrisori din perioada 1875-1877.

Se pare că a mai fost un copil, **Filip**, mort însă în pruncie.

Generația a cincina este reprezentată mai întâi de copiii lui Alexandru și ai Eleonorei Fotino:

Ivoneta, decedată în 1981, căsătorită și apoi divorțată cu **Victor Ivanciu**, cu care a avut o fiică, Yvoneta-Mihaela (Vovonica) (născută în aprilie 1925) și căsătorită cu Eduard Ionescu (decedat în decembrie 1992, nepot al poetului George Bacovia).

Inginerul **Alexandru (Lule)**, decedat în 1983, căsătorit cu **Gabriela Bujoreanu**.

Urmează copiii lui Petre și ai Nataliei Fotino:

Elena-Margareta (Ileuța) Fotino, născută la Botoșani în ziua de 28 septembrie 1889 și decedată la București, în 1971. Ea a fost soția lui **Nicolae C. Ionescu** (cunoscut sub numele de *Nae Ionescu*) (4 iunie stil vechi/16 iunie 1890, Brăila – 15 martie 1940) reputat filozof, logician, pedagog și jurnalist din perioada interbelică, cu care a avut doi fii – Radu (31 ianuarie 1917 – decedat pe front, 2 octombrie 1941) și doctorul Răzvan (23 iunie 1918-22 august 1974), căsătorit în 1944 cu doctorița Clemansa Ignat.

Olimpia-Alexandrina (Ada) Fotino, născută în Fălticeni la 28 februarie 1892 și decedată la 26 februarie 1979, în București.

Maria-Antoaneta Fotino, născută la Fălticeni în 1891 și decedată în 1987, în București. A fost căsătorită cu diplomatul **Mihai (Mișu) Ionescu** cu care a avut un fiu Mihai (Mimis).

Iar din căsătoria lui Petre Fotino cu Louisa Weiss au rezultat:

Aglae Fotino, decedată copil, la 5 ani.

Ana-Magdalena Fotino, născută la Bârlad în 1904 și decedată în octombrie 1985, la București.

Ion-Grigore (Petrăchel) Fotino, născut la Bârlad în 1908 și decedat în București, în 1986, s-a căsătorit cu **Corina G. Georgescu**. Fiica lor, **Irina**, născută în 1944, informaticiană, s-a măritat cu **Mircea Diaconescu**.

*

Diverse note despre diferiți medici Fotino, în afara deja pomenitului Anton, din prima treime a secolului al XIX-lea, se găsesc la P.C. Samarian (Samarian 1938 114 202-203 332-333).

Astfel, la 27 iulie 1823 **Fotino – Kapo**, supus englez, se afla sub protecția Agenției Austriace din Iași (Gomoiu 1938 149-150)⁸. Iar în 1831 și 1832 **Fotino Kurkumer**, deși nu avea diplomă de doctor, cere Vorniciei din Năuntru, din București, dreptul de a practica pe baza serviciilor anterioare făcute în Comitetul extraordinar pentru combaterea epidemiei de holeră.

Și tot la Samarian (Samarian 1938 346 424 511 512 542 549 550) mai sunt menționați:

În iulie 1831 ființa un Comitet de Supraveghere a epidemiei de holeră în Craiova, al cărui președinte era clucerul Ioan Vlădoianu, iar membru **Iorgu Fotino**.

La sfârșitul lunii iulie 1831 în Comitetul doctorilor din București, în vopseaua de Negru, cu 1.000 lei lunar, activa „dohtorul” **Fotino**, fără a i se spune numele de botez.

⁸ V. Gomoiu este de părere că la acest doctor se face referirea din 1829 că „era bătrân și fără leafă” (cu bibliografia).

La 19 ianuarie 1832 mahalagii din București – mahalalele Mântulesa, Olari, Sf. Ștefan, Poapa Soare, Hagi, Oboru Vechi, Iancului, Delea Nouă și Delea Veche, Popa Nan și Pantelimon – îl cer ca doctor pe **Fotino**, care, deși nu avea diplomă „i-a căutat” în vremea holerei. Acest Fotino trebuie să fie mai sus amintitul Kurkumer Fotino.

La Bechet, în anii 1830, 1833 și 1834, ca șef al serviciilor sanitare și al carantinei, era **Mihalache Fotino**.

Care era gradul de rudenie între toți aceștia nu ne-am propus să o lămurim în cele de față. Am dorit doar a menționa existența unui număr relativ mare de doctori ce purtau acest nume de familie ...

*

Printre alți purtători ai numelui de familie Fotino sunt binecunoscuții muzicieni Fotino, din secolele XIX și XX, descendenți ai slujbașului la isprăvnicie și căile ferate Grigore Fotino (1821-1880) (Cosma 1958), precum și familia de profesori și maeștrii ai teatrului Matei și Mihai Fotino.

Eventuala înrudire între toți acești Fotino nu ne-am propus, după cum am mai spus mai sus, să o dezbaterem în cele de față.

*

Dorim, însă, a zăbovi, în încheiere, asupra mult binecunoscutului scriitor de la sfârșitul veacului al XVIII-lea și începutul celui de al XIX-lea, **Dionisie Fotino**. Originar din partea nordică și muntoasă a Peloponezului, din Nezera (azi Kalanos), la sud-est de Patras, era fiul lui **Athanasie Fotino** (decedat la Patras, după 1789), medic al sultanului Abdul Hamid (1778-1789) și al **Diamandei Calamogdartis** (sau Calamogdorteon), decedată la vârsta de 108 ani, în ziua de 24 februarie 1825 și înmormântată în Biserica cu Sfinți din București. Tatăl său era frate cu **mitropolitul Grigorie al Dercului**, spânzurat de otomani după 1821.

Despre Dionisie Fotino nu vom reaminti decât faptul că s-a născut în 1769, prin 1799 s-a stabilit în București, căsătorindu-se la 1 iunie 1820 cu fiica serdarului Mincu Vulturescu din Slatina și decedat la 10 octombrie 1821, fiind înmormântat în Biserica cu Sfinți.

Neavând copii, l-a adoptat pe nepotul său de soră, Ilie (1806-1848), stabilit în 1819 în Țara Românească. Genealogia acestui **Ilie Fotino**⁹, cu ascendenți și descendenți ce s-au remarcat în medicina militară, este destul de bine cunoscută (Papacostea 1939 88-126). Dintre copiii săi, în urma căsătoriei din ziua de 4 februarie 1834 cu **Aspasia Athanasie Yadillos**, amintim doar pe generalul doctor **Androcle Fotino** (1834-1907), pe **Aristomene Fotino** (n. 1842) și pe **Orest Fotino** (1848 sau 1845-1905) din care se trag o parte din membrii familiei Fotino ce trăiesc până în zilele noastre.

Părinții lui Ilie Fotino au fost argintarul și negustorul **Andrei Canavos**, fiul lui **Dimitrie** (Mitu, omorât de otomani în 1786) și **Agora** din Naupacthos, decedat la 16 ianuarie 1817 în vârstă de circa 40 de ani, și **Pascalița Fotino**, sora lui Dionisie Fotino. Ori, în urma decesului lui Andrei Canavos atât soția sa cât și fiii Ilie și **Eftimie** (n. 26 octombrie 1809) vin și se stabilesc în Țara Românească – primul, după cum am spus-o, în 1819 și al doilea în 1820. Ceilalți cinci frați și surori au murit copii fiind (**Atanasula**, **Anghelikă**, **Ecaterina**, **Ioan** și **Vasilichia**).

Dionisie și Pascalița Fotino au mai avut un frate ce a murit la Constantinopol în 1821.

Deosebit de importantă pentru relațiile de rudenie între diferiți Fotino este, însă, o scrisoare din 2 august 1831, trimisă de Nicolae A. Fotino, din Navplion, către „respectatul tată și binefăcător”, Antonie Fotino, la Iași. În această scrisoare spune că vara tatălui său, Paskalița Fotino, din Navplion, vine pentru unele afaceri la București și Iași (sublinierea noastră). Or, această Pascalița nu putea fi decât sora lui Dionisie Fotino !!! care avea deja doi fii stabiliți în Țările Române. Dar cum și prin cine erau veri nu știm. Important este, însă, faptul că se simțeau rude și proveneau din aceeași zonă peloponeziacă a Greciei.

În altă ordine de idei, scrisoarea mai face mențiuni la partizanii amiralului Miaulis și la flota hidriotă din portul Paros, care acționează cu rea intenție și spre dezastrul patriei, trăgând în ruși (?).

În finalul scrisorii o salută respectuos pe doamna Elena (soția tatălui său), pe care o iubește ca pe o mamă, și pe mătușa Eufrosina. Îi sărută pe Iancu (văr) și pe frații săi. Transmite salutări și din partea soției sale.

⁹ Din scrierile lui Ilie Fotino remarcăm a sa *Istorie a Revoluției de la 1821 sau Tudor Vladimirescu și Alexandru Ipsilanti*, publicată la Leipzig (Lipsca) în 1846, în grecește, și tradusă în românește în 1874.

*

În încheiere, prin toate aceste căsătorii s-a materializat înrudirea între o familie coborâtoare din greci peloponezieni – **Fotino** – și una elvețiană – **Bolomey** – ambele familii venind în Țările Române, prima la începutul secolului al XIX-lea, iar a doua pe la mijlocul aceluiași secol, în căutarea unui trai activ, dar mai liniștit și, relativ, bine remunerat. Ceea ce este important, ele au dat țării de adopție personalități care s-au distins în activitatea lor profesională și intelectuală ... Azi, membri ai acestor familii sunt răspândiți prin toată lumea – România, Elveția, Franța, Germania, SUA.

Bibliografie

- Burada 1975 – T. T. Burada, *Istoria teatrului în Moldova*, București, 1975, 244, 254, 404, 410.
- Cosma 1958 – V. Cosma, *George Fotino (1858-1946) – schiță monografică de popularizare* – , București, 1958.
- Desbaterile Adunării Deputaților*, 21 februarie 1893, p. 443.
- Desbaterile Adunării Deputaților*, 24 ianuarie 1910, p. 338-339.
- Desbaterile Adunării Deputaților*, 8 iunie 1905, p. 700.
- Desbaterile Senatului* 15 martie 1889, p. 467-468.
- Desbaterile Senatului*, 19 iunie 1903 336.
- Desbaterile Senatului*, 19 iunie 1903, p. 336.
- Desbaterile Senatului*, 19 iunie 1903, p. 336-337.
- Gomoiu 1938 – V. Gomoiu, *Repertor de medici, farmaciști, veterinari (Personalul sanitar) din ținuturile românești*, I, Brăila, 1938, 149.
- Marinescu-Bîlcu 1994 – S. Marinescu-Bîlcu, *SCIVA*, 45, 1994, 1, 9-13.
- Massoff 1961 – I. Massoff, *Teatrul românesc. Privire istorică*, I, București, 1961, p. 464.
- Monah 1995 – D. Monah, *Arheologia Moldovei*, 18, 1995, 351-353.
- Papacostea 1939 – V. Papacostea, în *Revista Istorică Română*, 9, 1939, 88-126.
- Predescu 1937/8 – L. Predescu, *Enciclopedia Cugetarea*, 331.
- Rădoi 1979 – voce semnată de G. Rădoi în *Dicționarul Literaturii Române de la origini pînă la 1900*, București, 1979, 373.
- Răduică și Răduică, - G. Răduică și N. Răduică, *Dicționarul presei românești*, București, 1995, p. 201(2992), 392(6247), 456(7374).
- Sion 1973 – C. Sion, *Arhondologia Moldovei*, București, 1973, 295-296.
- Zirra 1990 – Vl. Zirra, *Medici din Moldova veacului trecut: Dimitrie Samurcaș și descendența sa, II*, în *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie, Iași*, 27, 1990, 263.

BOLOMEY

Jules **BOLOMEY**
cca. 1882- + 1914

Henri **BOLOMEY** 1878 = Elena **FOTINO**
1848 - + 1913 1857 - + 1932

George
1879 - + 1968
= Marie **CRETIN** + 1915/16
= Elena **GRĂJDĂNESCU**
1891 - + 1973, văduva lui
Benone **MIRINESCU**

Constantin
1880 - + 1956
= Margareta **STROJA**

Louis
1881 - + 1951
1918 = Adela **ZAHARESCU**
1892 - + 1989 + 1938

Dimitrie-Roger
1883 - + 1947
= Maria **GRĂJDĂNESCU**
1890 - + 1933

Margareta
1890 - + 1983
1919 = Mihai **EREMIE**

1
Pierre
1909 - + 1983
= Jeanna **DJUVARA**
1909 - + 2002

2
Georgeta
1927
Dinu **ROȘIANU**

2
Alexandra
1932 - + 1993
Vlad **PAUL**
= Vladimir **GEORGESCU**
1926 - + 1991

Maria **Roger**
1916 - + 2009 1919 - + 1985
Radu = Adriana
RĂMNICEANU **CRISTEA**
1904 - + 1956 + 1987

Ileana **Suzana** **Dumitru**
1921 1923 1925
#Alex **ILIESCU** = Ion **ZAMFIRESCU**
= Alex **DRAGO-**
MIRESCU-BARANGA

Ioana
1937
1961 = Ion **VIANU**

Marina
1941
= Gheorghe Ardelea

Petru-Henri 1
Andrei
1943 1957

2
Ena
1968
2001 = **OPRESCU**

Dan-Alexis
1954
= Irina **ARONEANU**

1
Alexandra
1946

Ioana
1958
= Șerban
CONSTANDACHI

Ștefan
1963

Tudor
1968

Alexandra
1965

Iorgo

Barbu

Ema
1987

Nicolae din Bizanț

dr. Antonios FOTEINOS (**FOTINO**)
cca 1770 - + 1837
= în Italia
1820 = Elenco CARAGEA

văr cu Paskalița FOTINO, sora lui Dionisie FOTINO, măritată cu Andrei CANAVOS

dr. Ilie adoptat de Dionisie Fotino Eftimie 5 copii ?
1806 - + 1848

1?	1?	?1?	1?	? ?	2	2				
Nicolai	Iorgo	Toma	? Aleko	Kalig	= ? Catinca	Alexandru (Alec)	Constantin (Costachi)		Maria	Grigore
scrisori	1831		scris 1852-64	scris 1846-47		1823/ 25 - + 1870	1826 - + 1904 scris 1846-72		scris 1847-48	+ 1857
			+ cca. 1870			fată BUZDUGAN	1857 = Olimpiada PAPADOPOL			
							scris 1870-81 văduva lui SECHIARI			
			? Alecu			fiu adoptiv	soră cu Petre PAPADOPOL			
			1822 - + 1864				cca. 1820 - + cca. 1890			

Elena		Aglaiia	Alexandru	Petre	Maria	Grigoriță	?
1857 - + 1932		1858 - + 1949	1860 - + 1909	1861 - + 1932	1863/ 64 - + 1949	1866 - + 1878	Filip
1877 = Henri BOLOMEY		= Alexandru DAVIDESCU	= Eleonora ARMAȘU	= Natalia GRECINSKI	= Christu GRECESCU		
1848 - + 1913		1858 - + 1937		1865 - + 1896	1856 - + 1944		
				= Louisa WEISS			
				1871 - + 1938			

<i>Ionel</i>	Ivoneta	Alexandru	1	1	1	2	2	Ion-Grig
+ 1980	1892 - + 1981	+ 1938	Elena-Margareta	Olimpia-Alex.	Maria-Antoaneta	Aglae	Ana-Magd.	1908 - + 1986
= Corina	# Victor IVANCIU	= Gabriela	1889 - + 1971	1892 - + 1979	1891 - + 1987		1904 - + 1985	= Corina
+ 1972		BUJOREANU	= Nae IONESCU		= Mihai IONESCU			GEORGESCU
			1890 - + 1940					
	<i>Ivoneta-Irina-Mihaela</i>				<i>fiu</i>			Irina
	1925							1944
	1948 = Eduard IONESCU							= Mircea
								DIACONESCU

Șerban-Vlad Călin